

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/1/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3110218669
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3110218669.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Emílie Zimovej a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Gabriely Janákovskej vo veci starostlivosti súdu o maloletého O. C., nar. XX. 6. XXXX a maloletého M. C., nar. XX. X. XXXX, zastúpených v konaní kolíznym opatrovníkom X. O., A. Z. a P. E., deti rodičov K. M. C., štátnej občianky Slovenskej republiky, U. Q., bytom O. XXXX/XX-XX, V. G. Z., adresa na doručovanie C. XXX/XX-XX, T., zastúpenej B. Q. C., advokátkou so sídlom E. XXX/X, O. K. a M. C., štátneho občana Slovenskej republiky, O., bytom O. XXXX/XX-XX, V. G. Z., t.č. bytom Z. XXX/X, V. G. Z., zastúpeného B. B. L., advokátom v E., G. A. Q. XX/XX, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. októbra 2011, č.k. 31P/232/2010-135, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky p
o t v r d z u j e .

Vo výroku o výživnom rozsudok okresného súdu m e n í t a k , že otec je povinný zaplatiť na výživnom pre maloletého O. za obdobie od 6. 6. 2010 do 17. 12. 2010 sumu 269 eur a to v mesačných splátkach po 30 eur, k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Otec je povinný zaplatiť na výživu maloletého M. za obdobie od 6. 6. 2010 do 17. 12. 2010 sumu 140 eur a to v mesačných splátkach po 20 eur, k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživné pre mal. O. 100 eur mesačne a pre mal. M. 80 eur mesačne, k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 6. 6. 2010. Dlh na výživnom za obdobie od 6. 6. 2010 do 30. 9. 2011 pre mal. O. vo výške 948 eur a pre mal. M. vo výške 632 eur, povolil otcovi splácať popri bežnom výživnom v mesačných splátkach po 20 eur na každé dieťa, až do úplného vyrovnania tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. O trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Svoje rozhodnutie odôvodnil konštatovaním, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom tamjšieho súdu č.k. 14C/136/2010-106 zo dňa 27. 10. 2010 rozvedené a bolo rozhodnuté o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvoде, pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17. 12. 2010 v časti o rozvoде manželstva účastníkov. Starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka, voči tejto starostlivosti nemal výhrady ani zástupca opatrovníka ani otec, a preto súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. V súvislosti s určením vyživovacej povinnosti zo strany otca mal zistené, že otec detí v júni 2010 síce ukončil svoju živnostenskú činnosť, avšak už od marca

2010 vykonáva podnikateľskú činnosť v spoločnosti Q. V., s.r.o., v ktorej je konateľom, spoločníkom, ako aj jediným zamestnancom. Tvrdenie otca o tom, že k ukončeniu jeho živnostenskej činnosti ho viedla tá skutočnosť, že nemal finančné prostriedky na odkúpenie autobusu na účely podnikania, nepovažoval za opodstatnené, keďže tento autobus si otec prenajímal od svojho otca za 7 eur na šesť mesiacov. Iný závažný dôvod ukončenia svojho podnikania na základe živnostenského oprávnenia otec súdu neuviedol. Príjem otca zo živnostenskej činnosti, a to iba v prípade jeho príjmov, ktoré dosahoval na zmluvnom základe so spoločnosťou N. A. s.r.o., predstavoval 1328 eur mesačne brutto. Okrem toho mal za preukázané, že jeho súčasná obchodná spoločnosť pokračuje v preprave zamestnancov pre spoločnosť N. A., s.r.o.. Tiež prihliadol aj na skutočnosť, že spoločnosť Q. V. s.r.o. je vlastníkom majetku v hodnote 142 500 eur a obchodná hodnota podielu otca v tejto spoločnosti je 1/5-ina, teda 28 500 eur netto. Zároveň poukázal aj na tú skutočnosť, že keby otec nezrušil svoje živnostenské oprávnenie a naďalej vo výkone tejto činnosti pokračoval, dosahoval by zisk iba sám pre seba, avšak v obchodnej spoločnosti mu zo zisku prináleží iba 1/5-ina. Za rozporné konanie otca považoval konanie otca pri zakladaní obchodnej spoločnosti s jeho tvrdením, že nemá dostatok finančných prostriedkov, keďže do obchodnej spoločnosti bolo potrebné zložiť určitý finančný vklad. Vychádzal preto z príjmu otca ako aj celkových majetkových pomerov a dospel k záveru, že v možnostiach a schopnostiach otca bude prispievať na výživné pre mal. O. sumou 100 eur a pre mal. M. sumou 80 eur mesačne a to v zmysle návrhu matky s účinnosťou od 6. 6. 2010. Dlh na výživnom za dobu od 6. 6. 2010 do doby rozhodovania, t.j. do 30. 9. 2011 ustálil odpočítaním súm, ktoré na výživné otec poukazoval, t.j. po 40 eur mesačne na každé dieťa.

Proti rozsudku a to jeho výroku o výživnom podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie otec maloletých detí, ktorý navrhol zmenu tak, že otec detí bude povinný prispievať na výživu pre maloletého O. sumou 70 eur mesačne a pre maloletého M. 50 eur mesačne k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Považoval postup súdu prvého stupňa pri skúmaní jeho majetkových pomerov a možnosti na plnenie vyživovacej povinnosti za nesprávny a nedostatočný a v nadväznosti na to za nesprávne aj úvahy súdu prvého stupňa o reálnom príjme a majetku otca, o ktorých v konečnom dôsledku odvodil určenú výšku vyživovacej povinnosti. Namietal predovšetkým záver súdu prvého stupňa, podľa ktorého prihliadol na skutočnosť, že spoločnosť Q. V., s.r.o. je vlastníkom majetku 142 500 eur a že obchodná hodnota podielu otca v tejto spoločnosti je 1/5, teda 28 500 eur. Vyslovil názor, že takto matematicky vypočítaná hodnota obchodného podielu otca v tejto obchodnej spoločnosti nepredstavuje reálne existujúce peňažné prostriedky, ktoré by mohol otec použiť na plnenie vyživovacej povinnosti na maloleté deti. Súdu prvého stupňa ďalej vyčítal, že nesprávne vyhodnotil skutočnú hodnotu obchodného podielu otca v tejto obchodnej spoločnosti, keď pri jej určení sa nezaoberal záväzkami tejto obchodnej spoločnosti a nevychádzal tak z čistého obchodného imania, ktorým je v zmysle § 6 ods. 3 Obchodného zákonníka obchodný majetok po odpočítaní záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním. Tieto záväzky vyplývajú jednak z poskytnutých pôžičiek od spoločníka O.. B. Z., O.. a jej manžela v zostávajúcej nesplatennej výške 58 000 eur, jednak z lízingu vo výške 36 500 eur a 14 000 eur na nákladné vozidlo s ktorým spoločnosť podniká a jednak s ďalšími pravidelnými prevádzkovými nákladmi tejto spoločnosti spočívajúcimi vo výdavkoch na cestnú daň vo výške 7 400 - 7 600 eur ročne, vo výdavkoch na mzdy a odvody, ktoré v roku 2011 predstavovali spolu sumu okolo 5 500 eur, vo výdavkoch na poisťovné vo výške ročne okolo 2500 eur, vo výdavkoch na PHM vo výške ročne okolo 58 000 eur, vo výdavkoch na mýtno vo výške ročne okolo 18 000 eur a v ďalších nemalých výdavkoch, najmä na náhradné diely na vozidlá a na ich servisné prehliadky. Považoval tiež za nepodložený záver súdu prvého stupňa o tom, že je rozporné konanie otca pri zakladaní obchodnej spoločnosti s jeho tvrdením, že nemá dostatok finančných prostriedkov, keďže do obchodnej spoločnosti bolo potrebné vložiť určitý finančný vklad. Súd v tomto smere celkom bezdôvodne neprihliadol na skutočnosť opakovane uvádzanú v priebehu konania otcom, že časť jeho peňažného vkladu do základného imania spoločnosti Q. V., s.r.o., ktorú doposiaľ splatil vo výške 3 000 eur zaplatil v celom rozsahu z požičaných peňažných prostriedkov od inej osoby, ktoré dosiaľ z dôvodu nedostatku peňazí ani nezačal splácať. Za neopodstatnený záver považoval aj záver o tom, že keby otec nezrušil svoje živnostenské oprávnenie a naďalej by pokračoval vo výkone činnosti pre spoločnosť N. A. s.r.o., tak by dosahoval zisk sám pre seba. Súd prvého stupňa nenáležite prihliadol len na nízku výšku nájomného za autobus, ktorým otec ešte ako živnostník uvedenú činnosť pre spoločnosť N. A. s.r.o. vykonával a ktorá výška nájomného súvisela s tým, že autobus mal prenajatý od svojho otca a neprihliadol na to, že náklady na výkon tejto činnosti súvisiace najmä s prevádzkou a údržbou autobusu, jeho poistením ako aj zodpovednosťou otca za výkon tejto činnosti, ktoré nebolo ďalej už v možnostiach otca ako podnikajúcej fyzickej osoby hradiť,

boli tým rozhodujúcim dôvodom, prečo výkon tejto činnosti prevzala spoločnosť Q. V., s.r.o.. Poukázal aj na ďalšie pravidelné mesačné výdavky, ktoré neboli pri rozhodovaní zohľadnené. V závere vyslovil názor, že ak by súd prvého stupňa správne a objektívne vyhodnotil všetky skutočnosti dôležité pre zistenie majetkových pomerov otca z hľadiska jeho možnosti plniť vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom a na základe takéhoto postupu by správne vec posúdil po právnej stránke, nemohol by dospieť k záveru, že je v možnostiach otca platiť výživné v takej výške, ako napadnutým rozsudkom určil. Podľa otca vzhľadom na jeho skutočné majetkové pomery a tomu zodpovedajúce jeho možnosti na plnenie vyživovacej povinnosti ako aj vzhľadom na oprávnené potreby maloletých detí s prihliadnutím na vyživovaciu povinnosť matky voči maloletým deťom je primeraná suma výživného zo strany otca vo výške 70 eur mesačne na mal. O. a vo výške 50 eur mesačne na mal. M..

Matka vo vyjadrení, ktoré podala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhla rozsudok okresného súdu, pokiaľ ide o výšku výživného potvrdiť a vo výroku o splatnosti zmeniť tak, že zameškané výživné bude otec povinný zaplatiť jednorazovo. Zdôraznila, že otec platí výživné vo výške, ktorú sám určil a to po 40 eur na každé dieťa a okrem týchto čiastok neprispieva celkom na nič, pričom potreby maloletých detí sú podstatne vyššie. Ďalej poukazovala na to, že otec je jedným z dvoch spoločníkov a konateľov spoločnosti Q. V., s.r.o., pracuje v tejto spoločnosti ako jediný zamestnanec firmy a podľa podkladov za r. 2010 otec detí vyprodukoval pre túto firmu tržby v hodnote 90 921 eur, po odpočítaní výdavkov, ktoré sú nákladmi spoločnosti Q. V., s.r.o. a nie sú vlastnými nákladmi otca. Poukazovala na to, že v r. 2011 spoločnosť Q. V., s.r.o. rozšírila svoj vozový park o motorové vozidlo zn. M. K. triedy R., a preto ak otec detí poukazuje na vysoké výdavky spojené s mýtom PHM, poistením, lízingom, pôžičkami, výdavkami na mzdy a mal prostriedky na nákup osobného motorového vozidla zn. M. K., s čím výšku zaostaleho výživného nemožno porovnať. Poukázala aj na oficiálne účtovné doklady, ktoré predkladá spoločnosť Q. V., s.r.o. V. G. Z. pre ostatné orgány v obchodnom styku, ako napríklad pri uzatváraní leasingovej zmluvy, kde z uvedených súvah predmetnej spoločnosti vyplýva, že majetok spoločnosti je 55 574 eur, vlastné imanie 22 120 eur, a preto námietka v odvolaní, že súd nesprávne vychádzal pri výpočte majetku spoločnosti v rozsudku, keď uvádzal obchodný podiel otca bez toho, že by sa zaoberal záväzkami, považovala za bezpredmetnú, keďže záväzky spoločnosti sú uvedené vo výške 33 454 eur, čo je zohľadnené už v rubrike čistého majetku spoločnosti, ktorý je vo výške 55 574 eur, lebo v opačnom prípade by firma bola predĺžená a musela by byť v bankrote. V závere žiadala zmeniť splatnosť zaostaleho výživného, nakoľko sa jedná o sumu, ktorú je otec schopný uhradiť jednorazovo, alebo maximálne v troch splátkach, lebo pokiaľ bude splácať zameškané výživné po 20 eur mesačne tak, ako rozhodol prvostupňový súd, je na to potrebných 48 mesiacov pri mal. O. a mal. M. 32 mesiacov.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v celom rozsahu a zistil tak, že vo výroku o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky bolo potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a vo výroku o výživnom rozsudok okresného súdu zmeniť podľa § 220 O.s.p.. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého netreba nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu.

Odvolací súd tak zistil, že výrok o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ktorá má spravovať ich majetok nebol spochybnený ani v odvolacom konaní otcom maloletých detí, pričom pre takéhoto rozhodnutie mali podklad zistenia súdu prvého stupňa, vykonané v čase jeho rozhodovania.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom bolo potrebné zmeniť predovšetkým z dôvodu postupu súdu prvého stupňa, ktorý je v rozpore s ust. § 113 ods. 1 O.s.p. a taktiež z toho dôvodu, že odvolanie otca týkajúce sa výšky výživného považoval odvolací súd za čiastočne opodstatnené.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatuje, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom tamojšieho súdu č.k. 14C/136/2010-106 zo dňa 27. 10. 2010 rozvedené, pričom rozsudok nadobudol dňa 17. 12. 2010 právoplatnosť v časti rozvodu manželstva rodičov.

Ust. § 24 ods. 1 Zákona o rodine priamo ukladá súdu, aby v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, upravil výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určil, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Z uvedeného je zrejmé, že návrhom, ktorý podala matka 6. 6. 2010, mal súd rozhodovať o úprave práv a povinností rodičov maloletých detí na čas do rozvodu ich manželstva, t.j. do 17. 12. 2010. Na tom nič nemení ani tá skutočnosť, že rozsudok okresného súdu, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, bol odvolacím súdom vo výroku o osobnej starostlivosti a výživnom zrušený, vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom v tejto časti dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Rozhodnutie výživnom na maloleté deti sa preto môže týkať iba obdobia od podania návrhu, t.j. od 6. 6. 2010 do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, t.j. do 17. 12. 2010. Na takéto vymedzenie potom aj pomery oboch rodičov, najmä otca ako osoby povinnej výživné platiť a rovnako aj potreby maloletých detí, tak ako to vyplýva z ust. § 62 Zákona o rodine, bolo potrebné skúmať a vyhodnotiť len za uvedené obdobie. Vzhľadom na túto skutočnosť bolo preto potrebné vychádzať z odôvodnených potrieb maloletých detí za r. 2010, kedy bol mal. O. vo veku 8 rokov a mal. M. vo veku 4 rokov, pričom nejde o výživné, ktoré sa stanovuje pre budúce obdobie, v ktorom treba predpokladať priebežný nárast odôvodnených potrieb maloletých detí.

Rovnako pokiaľ ide o zárobkové a majetkové pomery otca, rovnako bolo potrebné vychádzať zo skutočností, zistených v r. 2010, z daňového priznania za r. 2010 - základ dane otca predstavoval 3 923,75 eur a za r. 2009 - 4852,61 eur. Za prvý polrok 2010 bola otcovi detí na základe zmluvy o preprave vyplatená suma v celkovej výške 15 944,59 eur, pričom je potrebné prihliadať aj na odôvodnené výdavky a záväzky. Vzhľadom na to potom nebolo dôvodu prihliadať na nájomnú zmluvu otca zo dňa 1. 9. 2011 a ani na ďalšie jeho záväzky, ktoré mu vznikli v r. 2011. Z uvedeného dôvodu potom rovnako nie sú pre určenie výživného za toto obdobie významné tvrdenia matky o tom, že spoločnosť, v ktorej otec pôsobí, rozšírila v r. 2011 svoj vozový park o ďalšie motorové vozidlo.

Vzhľadom na znenie ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, otec v odvolaní neopodstatnene vyčíta súdu prvého stupňa, že prihliadol aj na jeho majetok, ktorý predstavuje obchodnú hodnotu podielu otca. Na majetkové pomery rodičov súd pri určovaní výživného v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia prihliada, avšak nie v takom zmysle, že tieto považuje za reálne existujúce peňažné prostriedky, ktoré by rodič mohol použiť na plnenie vyživovacej povinnosti, ale majú význam pri hodnotení celkových osobných, majetkových a zárobkových pomerov rodičov.

Odvolací súd, vzhľadom na tú skutočnosť, že sa jedná o výživné len za obdobie od júna 2010 do decembra 2010, preto považoval s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých detí v uvedenom období ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov za primerané výživné pre mal. O. mesačne po 80 eur a mal. M. mesačne po 60 eur. Za uvedené obdobie preto mal otec zaplatiť na výživnom pre mal. O. 509 eur (80 + 6 + 29), po odpočítaní zaplatených 240 eur, zostáva 269 eur. Na mal. M. mal zaplatiť 380 eur (60 + 6 + 20), čo po odpočítaní zaplatených 240 eur predstavuje 140 eur.

Odvolací súd povolil otcovi splácať dlžné výživné v zmysle ust. § 160 ods. 1 O.s.p. v splátkach, ktoré sú primerané výške zaostalého výživného, ako aj osobným zárobkovým pomerom otca tak, aby dlh na výživnom bol splatený v primeranej dobe.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.